

رکود اقتصاداروپا در موج جدید کرونا

راشاتودی: ارزبای‌های اولیه توسط سازمان آمار اتحادیه اروپا موسوم به بیرواستات حاکی از آن است که شکل گرفتن موج جدید کرونا در سطح اروپا باعث شده تا هم در حوزه یورو و هم کل اتحادیه اروپا برای دومین بار در یک سال گذشته شاهد رکود سنگین اقتصادی باشند. بر همین اساس بین ماه‌های ژانویه و مارس سال جاری نسبت به سه ماهه پایانی سال ۲۰۲۰ اقتصاد ۱۹ کشور عضو یورو رشد منفی ۰٫۶ درصدی داشته و این رقم برای کل اتحادیه اروپا ۰٫۴ درصد بوده است. در سه ماهه نخست سال ۲۰۲۱ همچنین اقتصاد حوزه یورو منفی ۱٫۸ درصد و اقتصاد اتحادیه اروپا منفی ۱٫۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کوچک‌تر شده است. درحالی‌در سه ماهه نخست امسال حوزه یورو و اتحادیه اروپا رشد منفی اقتصادی را به ثبت رسانده است که به خاطر شیوع ویروس کرونا اقتصاد آنها در سه ماهه پایانی سال ۲۰۲۰ هم رشد منفی داشت.

عقب ماندگی خودر وسازان از بر نامه

آرمان ملی: بررسی مهمترین برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۴۰۰ حاکی از برنامه‌ریزی برای تولید یک میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه انواع خودروی سوری و وانت است. همچنین در زمینه اتوبوس، مینی‌بوس و ون نیز برای تولید ۸ هزار و ۹۶۸ دستگاه از این خودروها برنامه‌ریزی شده است. به این ترتیب به طور متوسط در هر ماه باید بیش از ۱۰۰ هزار دستگاه انواع خودرو در کشور تولید شود. این در حالی است که خودروسازان هرچند فروردین امسال با رشد تولید نسبت به فروردین ۹۹ روبرو بودند اما نسبت به هدف گذاری انجام شده عقب هستند. بررسی وضعیت تولید خودرو در کشور نشان می‌دهد تولید انواع خودرو طی نخستین ماه امسال با رشد ۱۴۴٫۳ درصدی نسبت به فروردین ۹۹ به ۶۰ هزار و ۹۷۱ دستگاه رسید. در فروردین سال گذشته تولید انواع خودرو در کشور معادل ۲۴ هزار و ۹۵۸ دستگاه بود که ۲۳ هزار و ۲۰۰ دستگاه از آن به تولید سواری اختصاص داشت.

افزایش شدید قیمت کالاهای اساسی در جهان

آرمان ملی: روز گذشته در آخرین روز کاری از هفته، معادن و تجارت در سال ۱۴۰۰ حاکی می‌شود ۲۵ دلار در هر بوشل افزایش یافت. این قراردادها برای ماه جولای یعنی دو ماه آینده بسته شده و مفهوم آن این است که همچنان قیمت این محصول استراتژیک در ماه‌های آتی رو به بالا خواهد بود. قیمت این محصول استراتژیک در ماه گذشته هم با افزایش بی سابقه مواجه بود و از ۵۵٫۹ به ۶۶۰ دلار در هر بوشل رسید. یعنی ۱۰۱ دلار افزایش یافت. قیمت هر بوشل ذرت که واحد سنجش وزن این محصول است با ۲۵ دلار افزایش به قیمت ۶۷۲٫۲۵ دلار به فروش رفت. افزایش قیمت محصولات اساسی تنها محدود به ذرت نیست بلکه قیمت محصولاتی مانند گندم و دانه‌های روغنی هم افزایش‌های زیادی داشتند. به طوری که قیمت گندم روز جمعه آخرین روز کاری هفته ۵٫۷۵دلار در هر بوشل گرانتر شد.

گفتار درمانی راه حل مشکلات مسکن نیست

تسنیم: دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان لازمه بهبود فضای کسب و کار را در همکاری قوه قضاییه، دولت و مجلس اعلام کرد و گفت: با گفتار درمانی مشکلات بخش مسکن حل نمی‌شود. مصطفی‌قلی خسروی در جدیدترین اظهارنظر این گونه به گزارش فروردین ماه بانک مرکزی درباره بازار مسکن واکنش نشان داد: گزارش بانک مرکزی از تحولات بازار مسکن را قبول نداریم. مناسفانه بانک مرکزی با این گزارش‌ها، بازار را به تنش می‌کشد. نمی‌دانم قیمت کسی از بانک مرکزی خواسته، گزارش تحولات بازار مسکن را منتشر کند. رسانه‌ها، روزیاره و شهرسازی و اتحادیه املاک در تلاش هستند تا قیمت مسکن کاهش یابد، در این راستا نیز وزیر راه قیمت مسکن باید ۲۵ درصد کاهش یابد که نظر ما به عنوان اتحادیه بیشتر از ۲۵ درصد است. رئیس اتحادیه مشاوران املاک گفت: بانک مرکزی هیچ تعاملی با اتحادیه ندارد و مأموریت دارد بازار را به تنش بکشد تا بانک‌ها ورشکسته شوند. آرزوی ما داشتن یک بانک مرکزی مستقل است؛ الان در بازار مسکن خریداران ناز می‌کنند اما بانک مرکزی به کمک سازو کار فروش‌ها می‌کند فرزندشان گان ناز کند.

چک‌ها تا ۲۰ دیهشت برگشت نمی‌خورند

آرمان ملی: معاون اقتصادی رئیس جمهور گفت: ستاد ملی کرونا به این تصویب رسید که برای بازه از اول اردیبهشت تا پایتسیم اردیبهشت ماه، تنفسی اول اردیبهشت تا چک دهد و بانک‌ها و موسسات اعتباری از صدور گواهی عدم پرداخت چک اجتناب کنند. محمد نپاونیان گفت: امروز در ستاد ملی کرونا با توجه به آثار اقتصادی کرونا تصمیماتی برای واحدهای تولیدی گرفته شد که فدری بتوانند سرپا باشند. یکی از موارد این بود که با توجه به تعطیلی اصناف و اینکه برخی از واحدها امکان فروش محصولات خود را نداشته‌اند اما بر اساس روال متعارف چک‌هایی را صادر کرده‌اند و عملاً امکان بر کردن موجودی حساب و پرداخت چک را پیدا نمی‌کنند و این به طور زنجیره بار مشکلاتی را ایجاد می‌کند. معاون اقتصادی رئیس جمهور تاکید کرد: تصمیم‌گیری در این مورد ابعاد مختلفی دارد. اما در مجموع ستاد ملی کرونا به این تصویب رسید که برای بازه از اول اردیبهشت ماه تا پایتسم اردیبهشت ماه که تنفسی به میادلات با چک دهد و بانک‌ها و موسسات اعتباری از صدور گواهی عدم پرداخت چک اجتناب کنند و محاکم و ضابطین قضایی هم از صدور اجرائیه و اجرای آنها خودداری کنند یعنی گویی که یک فرصتی را ایجاد کردیم تا این شرایط عادی به شرایط عادی بر گردد.

یکشنبه	سال چهارم
۱۴۰۰۰۲۰۱۲	شماره ۱۰۰۱
۱۹ رضان ۱۴۴۲/۰۲ می ۲۰۲۱	

پدرام سلطانی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

نیروهای نخبه اقتصادی را فراری دادیم؛ با دیپلماسی ناکارآمد

◀ **آینده اقتصاد ایران به مذاکرات گره خورده است** ▶ **تجارت خارجی ۴۰ میلیارد دلاری در شأن ایران نیست**

◀ **تنش سیاسی، مانع حضور ایران در سازمان‌های بین‌المللی است** ▶ **تجارت با کشورهای همسایه باعث امنیت مرزها می‌شود**

آرمان ملی - محمدسیاح: اقتصاد ایران در شرایط مناسبی نیست و سال‌هایی توجیهی به تأمین زیرساخت‌ها و قطع ارتباط با اقتصاد دور ماندن از تجارت جهانی باعث شده تا امروز به یک اقتصاد منزوی و تنها بدل شود که سرنوشت آن به اقدامات سایر کشورها بستگی دارد! یعنی این اقتصاد به قدری شکننده شده که اگر تعاملات ایران با سایر کشورها برقرار نشود شاید فرو ریختن آن زمان زیادی طول نکشد. با این حال سال‌ها اقدامات مسئولان و مدیران اقتصادی در سایه تنش‌های سیاسی غیر ضروری که دسته‌ای از مدیران تندرو و ناآگاه ایجاد کردند گم‌شد و نتیجه آن چیزی است که امروز می‌بینیم. یک اقتصاد بیمار که نیازمند احیای سریع است. در همین زمینه «آرمان ملی» گفت‌وگویی با پدرام سلطانی، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران داشته که در ادامه می‌خوانید.

ضعیت تجارت خارجی و صادرات ایران در حال حاضر در چه شرایطی قرار دارد و با چه تهدیدها و فرصت‌هایی روبه‌رو است؟

صادرات و تجارت خارجی ما در سال ۹۹ نسبت به سال قبل و شش درصد در واردات کاهش داشتیم و تراز تجاری کشور هم عملاً با تراز منفی حدود سه میلیارد دلار بسته شد و طبیعتاً دلایل مختلفی داشت که دلیل اصلی آن کرونا بود که در ابتدای سال باعث کاهش قابل توجه صادرات شد کما اینکه در فروردین امسال شاهد این موضوع بودیم که صادرات ما نسبت به ماه مشابه سال ۹۹، حدود ۸۰ درصد از نظر ارزشی و ۶۰ درصد از نظر وزنی افزایش پیدا کرده‌است. این نشان می‌دهد که فروردین ماه سال گذشته که کشور تقریباً در شرایط قرظطینه و تعطیلی قرار گرفت و مرزها بسته بود، چقدر تاثیر منفی در صادرات کشور گذاشت که این تاثیر منفی در درجه اول به دلیل کرونا و در درجه دوم به دلیل کاهش قابل توجه قیمت نفت و فرآورده‌های نفتی بود که بخش اعظمی از صادرات کشور را تشکیل می‌داد و پس از آن هم به دلیل تنگ‌تر شدن حلقه تحریم‌ها شاهد فشار بیشتر به صادرات بودیم. این سه عامل عملاً موجب کاهش صادرات کشور شد. با وجود اینکه هیچ جهش ارزی بسیار زیادی داشتیم و تصور می‌شد که این جهش باید موجب افزایش صادرات شود، اما این جهش حتی از نظر وزنی هم در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ کاهش داشت. در سال جدید شرایط کشورهای خریدار بالقوه‌ما از نظر خروج از رکود و بحران کرونا خیلی بهتر از ما است و بازارها و صنایع آنها در مسیر خود قرار گرفته‌اند. براساس پیش‌بینی رشد قیمت مواد اولیه در اقتصاد جهانی و ما به دلیل اینکه تا حد زیادی صادرکننده مواد اولیه هستیم این می‌تواند در سال ۱۴۰۰ موجب افزایش صادرات از نظر ارزش کالاهای تولیدی را داشته باشیم، ولی با توجه به اینکه کشور در تنگنای کاهش مژمن سرمایه‌گذاری را در یک دهه اخیر داشته‌ایم و این باعث شده تا ظرفیت جدیدی به تولید اضافه نشود تا آنها بتوانند حجم صادرات ما را هم افزایش بدهند. امسال بیشتر رشد از نظر ارزشی است به این دلیل که ارزش مواد اولیه بیشتر می‌شود که می‌تواند موجب قیمت صادرات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی و مواد معدنی و میعانات گازی شود و البته با کاهش فشار تحریم‌ها فروش دوباره میعانات گازی و فرآورده‌های نفتی می‌تواند افزایش بیشتری از نظر حجمی هم پیدا کند که در نهایت سبب درآمدهای ارزی ما را به لحاظ صادرات نفتی تقویت کند.

منه‌های صادرات مواد نفتی، فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی در چه بخش‌هایی ایران دارای مزیت صادراتی است؟

محصولات پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی، کانی‌های فلزی مس، آلومینیوم و فولاد و مواد معدنی خام مزیت صادراتی ایران هستند و بخش عمده‌ای از صادرات ایران را تشکیل می‌دهند و در واقع در رتبه‌های یک تا ۱۰ صادرات کشور اینها قرار دارند. البته پسته هم جزو کالاهای صادراتی ما بوده ولی در سال از ارزش و میزان صادرات کاسته می‌شود، چراکه ایران در حال از دست دادن جایگاهش در دنیا است. یکی از دلایل اصلی آن هم این است که ایران با محدودیت‌های آبی مواجه است و بخش عمده‌ای از کشور ما در تنش آبی است از همین رو تولید و صادرات پسته هم تحت مخاطرات بحران آب کشور قرار گرفته‌است. صادرات فرش دستباف هم که زمانی جزو ۱۰ قلم اول بود عملاً به ارقام بسیار پائین تری سقوط کرده و به‌نظر می‌رسد این بخش از صادرات کماکان مسیر افول را خواهد داشت، البته خریدارانی برای فرش ایرانی در جهان وجود خواهد داشت ولی در نهایت میزان صادرات عدد کوچکی خواهد بود. در حوزه صادرات به جز این کالاهای صنایع جدی‌ای نداریم و البته پتانسیل‌هایی در صنایع ما به‌ویژه صنایع غذایی و صنایع پایین دستی پتروشیمی و صنایع پایین دستی فلزی وجود دارد، اما این پتانسیل‌ها به دلیل مشکلات فضای کسب‌وکار مجال رشد در مقیاس و ترازهای جهانی را پیدا نکرده و به‌جز صادرات به کشورهای همسایه مانند عراق و افغانستان که از نظر صنعتی از ما عقب‌تر هستند و تا حد کمتری به دیگر

آرمان ملی

روی‌کرد

قیمت‌گذاری خودرو در فصلی جدید!؟

آرمان ملی: بازار خودرو در هفته‌های اخیر با تغییرات زیادی همراه بوده و کارشناسان خودرو هم معتقدند بازار خودرو در مسیر تازه‌ای برای تعیین خودرو قرار گرفته‌اند؛ مسیری که از حدود ۱۰ سال قبل آغاز شد و در پی آن شورای رقابت، بازار خودرو را یک بازار انحصار نقلی و اعلام کرد که از این پس قیمت محصولات داخلی این بازار به شکل دستوری اعلام می‌شود تا امروز، همچنان روند اعلام قیمت ادامه داشته و با وجود ایجاد فاصله‌ای قابل توجه میان نرخ کارخانه و نرخ بازار آزاد، شورای رقابت همچنان اصرار به تداوم این فرایند دارد. این شورا در سه فصل بهار، تابستان و پاییز سال گذشته قیمت‌های جدید خودروسازان را اعلام کرد، اما در زمستان پارسال و بهار امسال هنوز قیمت جدید را اعلام نکرده و به‌نظر می‌رسد همین موضوع فشار را بر خودروسازان و فعالان این حوزه افزایش داده‌است. محمدرضا نجفی منش، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران افزود: «برخلاف برخی اظهارنظرها مشکل اصلی صنعت خودرو در سال‌های گذشته نه تحریم‌های خارجی که تصمیمات غلط داخلی و فشاری است که از این محل به تولیدکنندگان وارد شده است. فرض کنید تولید یک محصول ۵۰ میلیون تومان تمام می‌شود، اما با قیمت‌گذاری دستوری تولیدکننده را مجبور می‌کنند که آن را ۴۰ میلیون تومان بفروشد. نتیجه چنین سیاستی شرایط امروز خودروسازان است که آن را می‌بینیم.» او با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری رانتی گسترده در بازار خودرو به وجود آورده، به ایسنا گفت: «وقتی فاصله میان قیمت کارخانه و قیمت بازار چند ده میلیون تومان باشد، می‌بینیم که کارخانه هزار دستگاه خودرو را عرضه می‌کند، اما ناگهان یک میلیون نفر برای این خودرو ثبت‌نام می‌کنند بخش مهمی از این جمعیت صرفاً به دنبال به دست آوردن رانت و فروش خودرو با قیمتی فراتر در بازار آزاد هستند.» نجفی منش با اشاره به زبان انباشته خودروسازان اضافه کرد: «برآوردها نشان می‌دهد که میزان زبان خودروسازان به ۲۷ هزار میلیارد تومان رسیده و آنها بیش از این رقم زبان را به قطعه‌سازان بدهکار هستند. سوال این است که آیا می‌توان با همین شرایط ادامه داد؟» او اضافه کرد: «تا زمانیکه تکلیف قیمت‌گذاری دستوری مشخص نشود، احتمالاً شرایط به همین شکل باقی خواهد ماند. در زمستان سال گذشته از اصلاح شیوه قیمت‌گذاری دستوری خبر دادند، اما با گذشت چند ماه هنوز خبری از این تغییر نیست و فشار بر تولیدکنندگان ادامه دارد.»

نیم‌نگاه

اعلام آمادگی آمریکا

برای برداشتن تحریم‌های بانکی ایران

مشاور اقتصادی در اتحادیه اروپا گفت: عمده سپرده‌های ایران در روسیه است که در زمان آقای بهمنی، معاون بانک مرکزی روسیه به تهران آمد، و ایران بیش از ۳۱ میلیارد دلار از سپرده‌های خود را به روسیه منتقل و در ازای آن روبل دریافت کرد که حرکت عجیبی به تنها با این کار ۴۰ درصد از ارزش سپرده‌ها کاهش یافت. مهرداد عمادی در مورد روند مذاکرات ایران و کشورهای غربی و تاثیر اقتصاد آن اظهار داشت: براساس صحبت‌هایی که با اعضای دو تیم حاضر در اون داشتیم، پیشرفت خوب و مثبت وجود دارد بطوری که بر سر ۴۰ مورد از ۶ موضوع مورد بحث توافق شده است. او ادامه داد: در حال حاضر شکاف اصلی بر سر این موضوع است که ایران می‌خواهد این گفت‌وگوها در یک پکیج باشد اما در آن سوس صحبت‌ان بازگشت به ۲۰۱۶ است تا ایران به تعهدات خود در مورد غنی‌سازی باز گردد و تحریم‌ها برداشته شود. همچنین برخی از تحریم‌های اعمال شده در زمان آقای ترامپ چون پیشنهادهای گنجره بود برداشتن آنها با دستور رئیس جمهور از نظر حقوقی با مشکل روبه‌رو خواهد شد. در مورد تحریم‌های بانکی هم خزانه‌داری آمریکا مراحل آماده‌سازی برای پایان تحریم‌ها را به پایان رسانده است. البته این به معنای بازگشت سیستم بانکی ایران به سیستم جهانی نیست چون هم سوئیفت و هم روپوی FATF تایید دارند که تا ایران به FATF پیوندد، نمی‌تواند از خدمات بانکی بدون محدودیت استفاده کند. در نتیجه، در این موضوع شکاف وجود دارد اما فضا و سرعت پیشرفت حکایت از خواست دو طرف برای توافق دارد. این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: تلاش تیم ایران باید متمرکز بر برداشتن تحریم‌ها از سه بخش انرژی، سیستم بانکی و حمل و نقل ایران باشد. البته ایران اولوات‌هایی را اضافه کرده که بیشتر مربوط به برداشتن تحریم نهادهای امنیتی است تا در گفت‌وگو یک مرحله‌ای از تحریم خارج شوند و از نظر من مهمترین ترمز توافق نیز همین موضوع است. او گفت: شاید گام بهتر این است که ایران بر راه‌سوی بخش فوق‌تر کم‌کند تا در گفت‌وگو دوم با برجام تکمیلی، گفت‌وگوها را توسعه دهند و تحریم‌های اصلی برداشته شود؛ در این صورت برداشتن تحریم‌ها می‌تواند بر زندگی اقتصادی مردم تاثیر مثبت بگذارد. عمادی در پاسخ به پرسشی مبنی بر میزان تاثیر رفع تحریم‌ها بر اقتصاد ایران اظهار داشت: اگر برداشتن تحریم‌ها همراه با حرکت اقتصاد به سمت رقابتی شدن باشد تا هیولای هشت یا ون سیستم انحصارگر و انحصار طلب که راو اقتصاد ایران افتاده و تجارت و بخش انرژی ایران را با قراردادهای بدون مناقصه در سال‌های تحریم و پیش از آن با مشکل روبرو کرده، عقب‌نشاندن آن موقع‌تکان قابل توجهی به اقتصاد ایران وارد می‌شود. او ادامه داد: شاید تاثیر این اتفاقات در ۱۵ ماه آینده بر زندگی مردم در کاهش تورم و در دو سال آینده بر کاهش بیکاری قابل مشاهده باشد. عمادی گفت: اگر قرار باشد، تنها پول‌ها آزاد شوند و ایران بتواند نفت بفروشد اما این انحصارگرایی‌ها همچنان ادامه داشته باشد، در آن صورت باعث افزایش واردات کالاهای مصرفی می‌شود چون این پول‌ها بجای سرمایه‌گذاری در بخش صنعتی صرف خریدهای عجیب و غریب شده و دلال‌ها از این راه منتفع می‌شوند. در این راستا برداشتن تحریم شاید کمبود کالاها را جبران کند اما احتمال زیرپایه‌ای نیست. مشاور اقتصادی در اتحادیه اروپا در مورد احتمال آزادشدن شدن دارایی‌های ایران گفت: در حال حاضر رقم دقیق پول‌های بلوک شده ایران را نمی‌دانیم اما براساس پرونده‌ای که در سال ۲۰۱۹ وجود داشت، ایران در ۲۱ کشور سپرده‌های بیش از نیم میلیارد دلاری داشت. او مدعی شد: عمده سپرده‌های ایران در روسیه است که در زمان آقای بهمنی، معاون بانک مرکزی روسیه به تهران آمد و ایران بیش از ۳۱ میلیارد دلار از سپرده‌های خود را به روسیه منتقل و در ازای آن روبل دریافت کرد که حرکت عجیبی بود و تنها با این کار ۴۰ درصد از ارزش سپرده‌ها کاهش یافت. همچنین در چین در حساب‌های مختلف بیش از ۳۰ میلیارد دلار پول داریم که استفاده آن منوط به خرید کالاهای چینی است که گزینه درستی برای ایران نیست.